

***Myotis capaccinii* Bonaparte, 1837**

Ordre: QUIRÒPTERS
Família: VESPERTILIÒNIDS

Ratpenat de peus grans

Masclle capturat a les mines del Nen Jesús (Celrà) i detall dels Peus

Font: Galanthus

Morfologia identificativa

Ratpenat mitjà, amb l'avantbraç de 38 a 44 mm de llargada. Coloració dorsal de color gris fosc i ventral gris clar. Peus marcadament grans, que presenten pèls llargs i rígids en els dits. Les tíbies i l'uropatagi estan recoberts, per sobre i per sota, d'una pilositat laxa. El tragus és llarg, punxegut i lleugerament corbat. Els joves sovint mostren una taca fosca a la barbata. Fórmula dentària 2.1.3.3./3.1.3.3. Emissió ultrasònica indistingible de la de *M. daubentoni*, de freqüència modulada, i amb un pic de màxima intensitat entre els 40-48 khz (normalment al voltant dels 42 Khz).

Fenologia

Les femelles es reuneixen als refugis de cria entre maig i juliol. Els joves comencen a volar a finals de juny. L'aparellament es dona generalment durant la tardor, la femella reté l'esperma i no hi ha fecundació de l'òvul fins que no ha passat el període d'hivernació. No hi ha dades sobre els seus hàbits migratoris, però semblen realitzar moviments d'abast local entre refugis d'estiu i d'hivern.

Requeriments d'hàbitat

Es refugia prop dels ecosistemes aquàtics (rius, etc.) que constitueixen el seu hàbitat de caça. Els refugis de cria es troben en cavitats càlides i humides, generalment per sota dels 300 m. Mines i galeries subterrànies (88); Coves i avencs (65.4); Cursos d'aigua intermitents (24.16).

Biologia

Es tracta d'una espècie termòfila i troglòfila estricta. En els seus refugis té un comportament gregari, tant a nivell intra com interespecífic. Presenta una característica tendència a associar-se amb el ratpenat de cova (*M. schreibersii*), però també amb altres espècies del gènere *Myotis*. Existeix una segregació sexual pel que fa a la ocupació de refugis, tant en l'època de cria com durant la hivernació. S'alimenten d'artròpodes de mides petites i mitjanes que capturen amb les potes sobre de la superfície de l'aigua, principalment sobre làmines d'aigua calmada sense vegetació palustre. Estudis recents apunten, al contrari del que es creia, que durant l'alimentació presenten una conducta social, i comparteixen l'àrea de campeig amb altres individus de la seva espècie. Hivernen, generalment, dins d'esclatxes profundes dins de cavitats a una temperatura entre 5 i 10 °C.

Distribució a Catalunya

Mapa de cites a les Gavarres

Cites i localitats a les Gavarres

Actualment existeix una sola cita d'un mascle trobat a les mines del Nen Jesús a Celrà, el 15 d'agost de 2006^{GA}.

Interès de l'espècie

Ratpenat mediterrani, que tot i l'existència de localitats al llarg de la seva àrea de distribució, es sempre escàs o rar. Hi ha un buit de coneixement important sobre els seus contingents poblacionals, així com dels seus refugis de cria i hivernada. Espècie protegida a nivell europeu. DH: Annexos II i IV; Berna: Annex II; CNEA: E; Llei 12/2006: categoria C; LVE(UICN): EN.

Vulnerabilitat i factors d'amenaça

És una espècie sensible a l'alteració dels seus refugis i dels seus hàbitats de caça. El tancament inadequat de cavitats per qüestions de seguretat civil, i les molèsties ocasionades per visites espeleològiques poden portar a l'abandonament dels refugis. En aquest sentit són especialment sensibles les visites lúdiques a les cavitats on es troben els refugis de cria, en plena època reproductora. L'alteració dels cursos fluvials i la contaminació de les masses d'aigua on s'alimenten afecta negativament a les seves poblacions. La situació poblacional de l'espècie al massís es desconeguda.

Propostes de Gestió

Cal definir el seu estatus poblacional al massís realitzant estudis i seguiments de la comunitat de quiròpters troglòfils de les Gavarres. La presència d'aquests animals al massís s'ha vist afavorida gràcies a l'existència de les antigues explotacions mineres. S'han de protegir els principals refugis de quiròpters troglòfils coneguts al massís, independentment de si són utilitzats per a la cria, hivernada o com a refugis equinoccials. Les estassades o aclarides de vegetació a les boques d'entrada al les galeries poden afavorir la seva ocupació. S'hauria d'impedir l'accés de persones a les cavitats on es trobin els principals refugis, evitant-hi l'accés o bé realitzant tancaments adequats, que siguin permeables als quiròpters.